

Besluit van de gouverneur betreffende gedeeltelijke opheffing van een tijdelijk verbod op de onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- Artikel 23bis van de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967.
- Artikel 31 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet onbevaarbare waterlopen van 7 mei 2021.

Vormvereisten

De volgende vormvereiste is vervuld:

- Het besluit is genomen met in achtneming van de analyse en de voorstellen van de waterbeheerders, besproken op het provinciale droogteoverleg van 16 juli 2026.
- Het besluit is genomen met in achtneming van het advies van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, CIW adviesgroep droogte, van 3 augustus 2026.
- Het besluit is genomen met in achtneming van het advies van de Vlaamse Droogtecommissie van 16 juli 2026.
- Het besluit is genomen met in achtneming van het overleg van de waterbeheerders en de landbouwsector met de diensten van de gouverneur op 11 augustus 2026

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het eindrapport “Uitwerking van een reactief afwegingskader voor prioritair watergebruik tijdens waterschaarste”, bekrachtigd door de mededeling van de Vlaamse regering van 30 april 2021 en de daarin voorgestelde droogte-indicatoren en bijhorende drempelwaarden. Dit besluit houdt bovendien rekening met verdere gebiedspecifieke informatie die aangeleverd is door waterbeheerders “Dienst Integraal Waterbeleid van Provincie Antwerpen” en de “Vlaamse Milieumaatschappij” op 11 augustus 2026.

De CIW Adviesgroep Droogte en het provinciaal droogte overleg van de provincie Antwerpen stellen vast dat de ecologische minimumdebieten en/of -waterpeilen niet langer worden gehaald in de volgende stroomgebieden:

- Maasbekken
- Netebekken
- Dijle- en Zennebekken
- Benedenscheldebekken

Voor de onbevaarbare waterloop van 1e categorie “Afwateringsgracht (VHAG 3152)” stellen waterbeheerders vast dat het waterpeil sterk is gestegen tot boven de vooropgestelde minimumdrempel van 1,80 m-TAW.

De onbevaarbare waterloop van 1e categorie “Afwateringsgracht (VHAG 3152)” is een kunstmatige waterloop die werd aangelegd bij de historische uitbreiding van de Antwerpse haven en zorgt via afleiding naar pompstation ‘Rode Weel’ voor een kunstmatige afwatering van de poldergebieden die niet langer op natuurlijke wijze kunnen afwateren.

Door het pompregime van het pompstation de Rode Weel opnieuw aan te passen op 5 augustus 2026 is het waterpeil in de Afwateringsgracht significant en structureel gestegen tot boven de vooropgestelde minimumdrempel van 1,80 m-TAW. Zolang het waterpeil van de Afwateringsgracht boven deze minimumdrempel blijft is een onttrekkingsverbod op deze waterloop niet langer strikt noodzakelijk en wordt het onttrekkingsverbod opgeheven. Indien het waterpeil alsnog onder de minimumdrempel van 1,80 m-TAW zakt, ontstaat opnieuw de noodzaak voor een onttrekkingsverbod ter bescherming van de natuurwaarden in het watersysteem in betreffende waterloop. Een opheffing van een onttrekkingsverbod is pas

mogelijk na een structurele verbetering, met name het bereiken van een peil van minimum 1,90 m-TAW. De peilmeter met nummer K04_006 (Albertdok/Pompstation/RodeWeel) wordt als referentiemeting gebruikt voor de vaststelling van de actuele waterpeilen. De metingen zijn raadpleegbaar via www.waterinfo.be (zie bijlage).

Met dit besluit wordt tegemoet gekomen aan de doelstellingen die bijdragen aan het integraal waterbeleid conform artikel 1.2.2. 1° (de bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlakte- en grondwaterlichamen), 3° (het duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater) en 6° (het terugdringen van het risico op waterschaarste).

Bekendmaking van dit besluit

Dit besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in het provinciaal bestuursmemoriaal.

Daarnaast wordt aan de bevoegde besturen en administraties gevraagd om dit besluit en de bijhorende kaart bekend te maken via:

- Het e-loket wateronttrekking uit onbevaarbare waterlopen (www.wateronttrekking.be);
- De website <https://www.vlaanderen.be/droogtemaatregelen>;
- De website van de provincie;
- De website van de betrokken lokale besturen.

Het besluit wordt bezorgd aan de betrokken waterbeheerders, lokale besturen, politiezones en de toezichthouders.

Juridisch kader

Dit besluit komt tegemoet aan volgende regelgeving:

- De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (waterwetboek);
- De Europese habitatrichtlijn (92/43/EEG) inzake de bescherming van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna;
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet), artikel 16, 26bis en 36ter.

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN BESLUIT:

Artikel 1. Het besluit van de gouverneur betreffende invoering van tijdelijk verbod op onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen van 4 augustus 2026 wordt opgeheven.

Artikel 2. Het is verboden water te onttrekken uit alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in de provincie Antwerpen met uitzondering van:

- De waterloop 'Afwateringsgracht 1^e cat. (VHAG 3152)' (tussen de samenvloeiing met Antitankgracht in het noorden en de monding in de Voorgracht in het zuiden). Onttrekking uit deze waterloop is toegelaten op voorwaarde dat het waterpeil niet lager is dan 1,80 m-TAW (*peilmeter K04_006*). Van zodra het waterpeil lager is dan 1.80m-TAW (*peilmeter K04_006*), is onttrekking automatisch verboden. Onttrekking is automatisch terug toegelaten van zodra het waterpeil 1,90 m-TAW (*peilmeter K04_006*) bedraagt.

De stroomgebieden en de waterlopen worden aangeduid op kaart (zie bijlage 1).

Artikel 3. Op de tijdelijke onttrekkingsverboden van artikel 2 zijn volgende uitzonderingen van toepassing:

- 1 Onttrekkingen met weidepompen voor drenking van vee in weides. Weidepompen omvatten zowel mechanische weidepompen als weidepompen op zonne- of windenergie;
- 2 Onttrekkingen door hulpdiensten in geval van nood wanneer er geen alternatief voorhanden is;

- 3 Onttrekkingen voor het vullen van spuittoestellen om gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken, op voorwaarde dat de gebruiker van de toestellen dusdanig te werk gaat dat er geen risico op puntverontreiniging is; en
- 4 Door de waterbeheerder gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer de minimumpeilen verzekerd zijn;

Artikel 4.

Toezicht en handhaving van dit besluit verloopt zoals geregeld door of in uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Artikel 5.

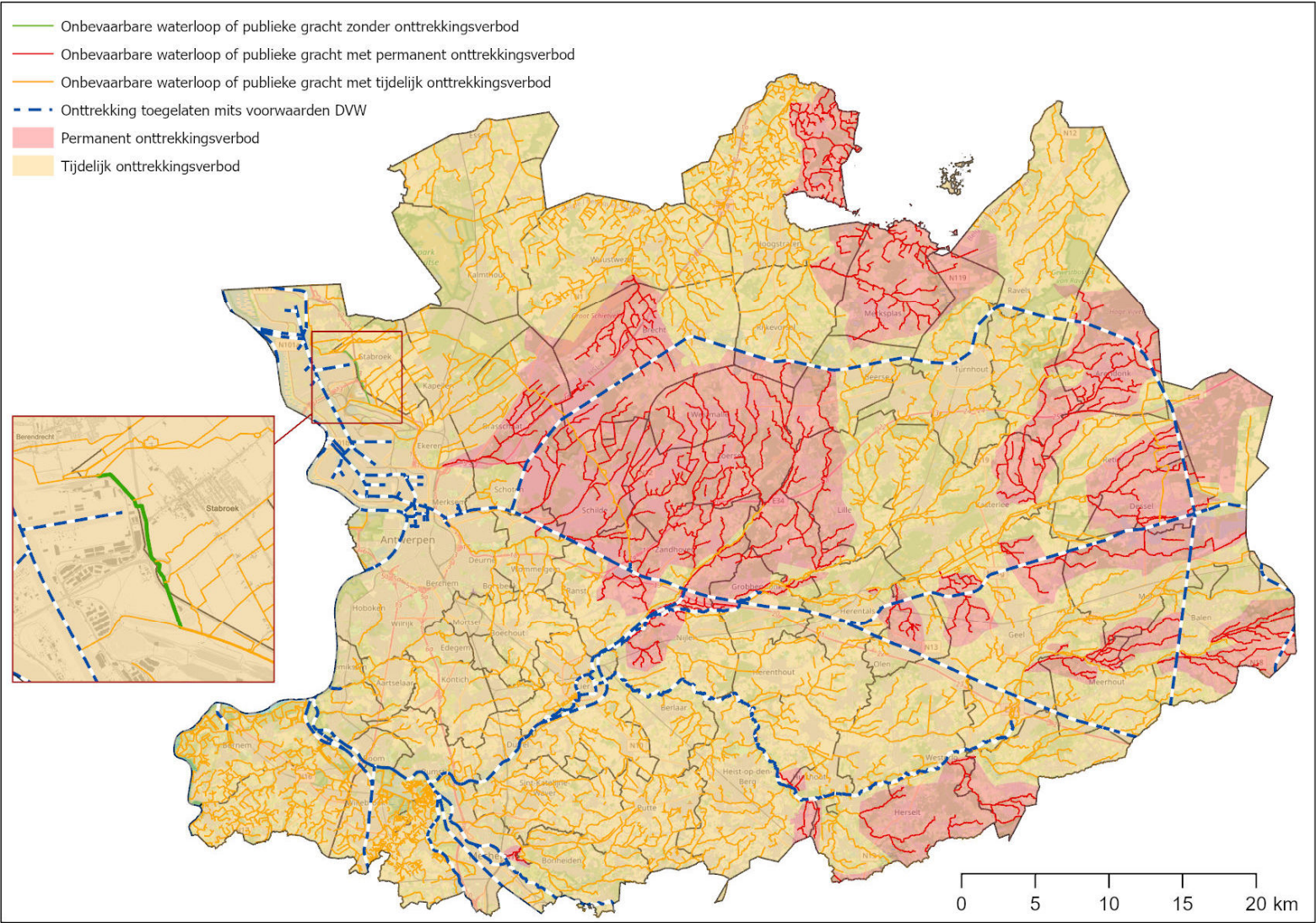
Dit besluit treedt in werking op het ogenblik van bekendmaking en blijft van kracht tot het wordt opgeheven bij besluit van de gouverneur, na afloop van de droogtetoestand.

Antwerpen, 12 augustus 2026

w.g.

Cathy Berx
Gouverneur provincie Antwerpen

Bijlage 1: Kaart met aanduiding van de stroomgebieden en waterlopen met een tijdelijk onttrekkingsverbod. Op deze kaart worden ter info ook de stroomgebieden met een geldend permanent onttrekkingsverbod weergegeven dat werd ingesteld door het besluit van de gouverneur van 10 december 2021 en 22 mei 2025.

Bijlage 2: Verduidelijking van regels voor onttrekking uit de Afwateringsgracht

Onttrekking op de Afwateringsgracht is enkel toegelaten vanaf dat er een waterpeil van 1,90 m-TAW wordt bereikt. Vanaf dat moment is onttrekking toegestaan tot dat het waterpeil is gedaald tot onder de minimumdrempel van 1,80 m-TAW. Zodra deze minimumdrempel wordt bereikt, gaat er automatisch opnieuw een onttrekkingsverbod in dat blijft gelden tot er opnieuw een waterpeil van 1,90 m-TAW wordt bereikt.

In functie van neerslagverwachtingen kan de waterbeheerder beslissen om buffervolume vrij te maken om potentiële neerslagpieken op te vangen. De waterveiligheid krijgt in dat geval prioriteit. Het is mogelijk dat door deze veiligheidsmaatregel de minimumdrempel van 1,80 m-TAW wordt onderschreden. Ook in dat geval leidt dit tot een automatisch onttrekkingsverbod dat geldig blijft tot het waterpeil van 1,90 m-TAW opnieuw wordt bereikt.

De peilmeter met nummer K04_006 (Albertdok/Pompstation/RodeWeel) wordt als referentiemeting gebruikt voor de vaststelling van de actuele waterpeilen. De metingen zijn raadpleegbaar via https://www.waterinfo.vlaanderen.be/station/01K04_006.

Bij vragen over bovenstaande regeling of onduidelijkheden over de actuele status van het verbod/geen verbod op de Afwateringsgracht kan contact worden opgenomen met de waterbeheerder de Vlaamse Milieumaatschappij via:

- info@vmm.be
- Permanentienummer (24/24 – 7/7): 0800 23 073